

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності **073 Менеджмент**

«Формування стратегії розвитку аграрного підприємства»

Виконавець

студентка центру заочної та вечірньої форми
навчання

Букач Валерія Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

К.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Балабаш Ольга Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА – 2025

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми.

Стратегія розвитку є ключовою рушійною силою забезпечення сталого зростання аграрного підприємства, а її правильне формування виступає вирішальним чинником ефективності господарської діяльності. Основою успішного розвитку є орієнтація на інноваційні підходи до управління ресурсами, підвищення продуктивності, адаптацію до змін ринку та впровадження сучасних технологій у сільськогосподарське виробництво. Це, своєю чергою, сприяє зміцненню конкурентних позицій підприємства, підвищенню прибутковості та стабільності фінансових результатів.

Управління розвитком аграрного підприємства на основі стратегічного підходу дозволяє ефективно реагувати на виклики зовнішнього середовища і забезпечувати довгострокову економічну стійкість. Усе це обумовлює актуальність проведення даного дослідження.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних основ стратегічного управління та практичне застосування отриманих знань у процесі формування стратегії розвитку аграрного підприємства.

Завдання дослідження:

- дослідити теоретичні основні формування стратегії розвитку підприємства;
- надати характеристику та провести аналіз фінансово-господарської діяльності СПС «НИВА»;
- сформулювати стратегію розвитку СПС «НИВА»;
- провести економічне обґрунтування розроблених пропозицій.

Об'єктом дослідження є СПС «НИВА».

Предметом дослідження є процес формування стратегії розвитку підприємства.

Методи досліджень, у роботі використано метод систематизації (для встановлення підходів до визначення категорії «стратегія розвитку»), методи аналізу фінансової звітності (для аналізу фінансового стану підприємства), динамічних рядів (для аналізу тенденцій виробництва зернових культур в Україні, експорту зернових), SWOT-аналізу (встановлення факторів внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства), PEST (визначення найбільш важливих факторів макросередовища).

Практична значущість. В роботі запропоновано проєкт із переробки сировини, а саме виробництва комбікорму, що орієнтований на внутрішній ринок. Запропоновані заходи сприятимуть зростанню продуктивності, стабілізації фінансових потоків. Розроблений алгоритм виробництва комбікорму дозволяє оптимізувати виробничі процеси та забезпечити ефективне управління витратами.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (58 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 63 сторінки. Основний зміст викладено на 60 сторінках. Робота містить 20 таблиць, 9 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *“Теоретичні основи формування стратегії розвитку підприємства”* розглянуто теоретичні основи формування стратегії підприємства, структурні складові економічного потенціалу підприємства, особливості управління економічним потенціалом аграрних підприємств.

У другому розділі *«Аналіз господарської діяльності та формування стратегії розвитку СПС “НИВА”»* надано загальну характеристику та проведено аналіз фінансово-господарської діяльності СПС “НИВА”, проведено аналіз розвитку аграрної галузі України, розглянуто формування стратегії розвитку СПС “НИВА”.

ВИСНОВКИ

1. На основі опрацювання сучасної наукової літератури з досліджуваної За результатами проведеного PEST-аналізу можна дійти висновку, що аграрна галузь зазнає значного впливу негативних факторів зовнішнього середовища. Найбільший негативний вплив спостерігається в економічних (-1,3) та соціальних (-1,8) аспектах. Основними проблемами є зростання виробничих витрат, труднощі з логістикою та експортом, дефіцит робочої сили, урбанізація та міграція, що знижує доступність трудових ресурсів.

Політичні фактори також мають від'ємний вплив (-0,3) через повномасштабні військові дії, які спричиняють руйнування інфраструктури та загальну нестабільність у секторі. Водночас позитивний вплив має відкриття ринку землі та державна підтримка аграрного бізнесу, що сприяє залученню інвестицій. Єдиною групою факторів, що чинять позитивний вплив залишаються технологічні (+3,3), що відкривають можливості для впровадження інновацій, автоматизації виробництва, розвитку біотехнологій та адаптації до змін клімату. Ці аспекти можуть компенсувати частину негативного впливу зовнішнього середовища та стати драйвером подальшого розвитку. Незважаючи на значні виклики, галузь має потенціал до відновлення.

3. За результатами проведеного SWOT-аналізу встановлено, що доцільно зосередитися на запровадженні проєктів з переробки сировини на підприємстві та орієнтації на внутрішній ринок. У цьому допоможуть такі сильні сторони, як досвідчений персонал з технологічними навичками та достатній рівень технічного забезпечення. Це сприятиме зростанню продуктивності та ефективності, а розвиток збуту на внутрішньому ринку допоможе зменшити проблему надлишку продукції. Це дозволить підприємству стабілізувати фінансові потоки, мінімізувати ризики та підвищити конкурентоспроможність.

3. На основі аналізу факторів виробництва комбікорму встановлено, що виробництво комбікорму в Україні є доцільним у сучасних умовах. Низькі ціни на зернові, високий попит у птахівництві та підтримка з боку держави сприяють розвитку галузі. Основними викликами залишаються імпортозалежність кормових

добавок та логістичні труднощі, проте вони можуть бути вирішені шляхом локалізації виробництва та впровадження державних програм підтримки.

4. Розглянуто процес виробництва комбікорма за результатами чого побудовано алгоритм виробництва комбікорму, визначено етапи процесу та їх логічний взаємозв'язок. Проведено розрахунок собівартості виробництва 1 т. комбікорму та розраховано його відпускну ціну.

5. За результатами економічних розрахунків, обґрунтовано, що виробництво комбікорму є економічно привабливим і доцільним. Сумарні чисті грошові надходження за результатами реалізації проекту складуть 903,081 тис. грн. Термін окупності проекту складає - 2,33 роки, а індекс доходності – 1,77, що свідчить про те, що 1 грн. інвестицій дозволить отримати 1,77 грн. чистого прибутку.